

RAPORT SINTEZĂ

Audierea Publică

„UMF Tîrgu Mureş – între multiculturalitate, standarde de calitate, autonomie universitară și prevederi legale”

I. Introducere

Audierea publică este o procedură modernă și riguroasă de consultare publică ce facilitează colectarea transparentă de opinii prin care orice grup, organizație, instituție și persoană fizică interesată își poate aduce contribuția în definirea și adoptarea politicilor publice de interes local și / sau național.

Audierea publică „*UMF Tîrgu Mureş – între multiculturalitate, standarde de calitate, autonomie universitară și prevederi legale*” a fost organizată în data de 22 martie 2012, la Universitatea de Medicină și Farmacie din Tîrgu Mureş, Facultatea de Medicină Dentară, cu adresa Str. Ghe. Marinescu, nr.38, Amfiteatrul Facultății de Medicină Dentară.

Acest eveniment de dezbatere și consultare publică a fost organizat de Senatul Universității de Medicină și Farmacie Tîrgu Mureş, Liga Studenților din Tîrgu Mureş și Sindicatul UMF Tîrgu Mureş, cu sprijinul și asistența tehnică a Coaliției 52 Tîrgu Mureş și a Academiei de Advocacy.

Scopul urmărit al evenimentului a fost formularea de opinii legate de impactul *proiectul de HG privind înființarea unei noi Facultăți de Medicină și Farmacie cu predare exclusiv în limba maghiară, în cadrul UMF Tîrgu Mureş*, contextul elaborării acestui proiect fiind expus, de către Comisia de Inițiere, în cadrul motivației. Alături de motivație, în scop de informare și facilitare a procesului de consultare publică, au mai fost puse la dispoziția celor interesați următoarele documente: bibliografie, procedura de desfășurare a audierii publice, îndrumarul de redactare a opiniei / depoziției și regulamentul de desfășurare a evenimentului de audiere publică.

Conform procedurii audierii publice, toți cei interesați în a-și expune punctele de vedere, au formulat, în prealabil, în scris, o opinie, sub forma unei depoziții. Din totalul de **51 depoziții scrise colectate**, au fost susținute verbal, în cadrul audierii publice propriu-zise, un număr de **14 opinii**.

Au formulat opinii în cadrul audierii publice *persoane din mediul academic* (rectori și decani în funcție, foști rectori și decani, cadre didactice universitare din ambele etnii, română și maghiară, studenți), *medical* (medici din Mureş și alte județe ale țării), *politic* (deputați și consilieri locali, din ambele entii, română și maghiară) *și societatea civilă, în general* (organizații pentru apărarea drepturilor omului, asociații de afaceri, avocați, reprezentanți din media locală).

II. Cuprinsul raportului sinteză

Analiza depozițiilor scrise depuse la Comisia de Inițiere și a celor susținute verbal, precum și a materialelor documentare, care au stat la baza fundamentării Motivației de a recurge la o consultare publică a părților interesate, scot în evidența câteva aspecte, care sunt redate, sintetic, în prezentul raport al Comisiei de Experti a audierii publice.

Intrebările audierii publice	Argumente PRO BENEFICII	Argumente CONTRA PREJUDICII
1. Considerați că până în acest moment s-au respectat autonomia universitară precum și prevederile Legii 1/2011 respectiv prevederile unor Directive Europene de către Guvernul României și de către UMF Tîrgu Mureș?	DA – 38 opinii	NU – 4 opinii
	<ul style="list-style-type: none"> - existența celor 2 linii de predare, respectiv în limba română și limba maghiară; - MECTS refuză fără temeinicie legală acordarea avizului de legalitate Cartei Universitare a UMF Tîrgu Mureș; - MECTS se antepronunță cu privire la Carta Universitară a UMF, fără a aștepta decizia instanței; - Guvernul, prin proiectul de HG, încalcă autonomia universitară; 	<ul style="list-style-type: none"> - autonomia universitară nu poate favoriza interesele majorității în detrimentul minorității; - Carta Universității nu respectă Legea educației naționale, motiv pentru care nu a fost aprobată de MECTS, iar în condițiile în care termenul de aprobare a expirat, UMF Tîrgu Mureș actualmente neavând bază legală de funcționare, a fost necesară intervenția Guvernului; - abuz de drept, prin nerespectarea legii <ul style="list-style-type: none"> - „nerespectarea legilor în conținutul Cartei Universitare atrage nulitatea de drept a actului respectiv”; - nu există un Senat legal constituit;
2. Care ar fi avantajele și respectiv dezavantajele pentru studenți, pentru pacienți, ale aplicării HG?	Pentru studenți:	
	Avantajele – 4 opinii	Dezavantaje – 42 opinii
	<ul style="list-style-type: none"> - acumularea cu randament maxim a cunoștințelor în limba maternă; - aprofundarea termenilor științifici în două limbi; - audierea atât a prelegerilor teoretice, cât și a celor practice în aceeași limbă; - competiție sănătoasă între studenți și profesori; 	<ul style="list-style-type: none"> - afectează dreptul la învățământ; - deficit de pregătire (actele oficiale medicale din spitale se întocmesc numai în limba română); - învățământul practic în stagiile clinice nu poate fi efectuat pe pacienți români în limba maghiară; - cooperare interdisciplinară deficitară; - fragmentare, divizare, lipsă de comunicare interetnică, efecte negative pe termen lung asupra societății civile; - dificultăți în recunoașterea diplomelor; - studenții străini (de limbă engleză), în urma eventualei reorganizări, vor ajunge, dintr-o structură acreditată, într-o structură autorizată provizoriu; - necesitatea studenților maghiari de a susține examenul de licență în alt centru universitar cu programe de studii acreditate; - riscul anumitor programe de studii de a

		<p>nu fi acreditate, mai ales a celor în limba maghiară;</p> <ul style="list-style-type: none"> - scăderea numărului de locuri, atât pentru studenții români, cât și pentru cei maghiari și riscul de a nu putea scoate la admitere locuri pentru studenții maghiari, datorită nerespectării standardelor ARACIS; - potențial competitiv redus al facultăților; - dezavantajarea candidaților maghiari la concursul național de rezidențiat, care se susține în limba română; - restrângerea accesului pe piața muncii, cu precădere pentru studenții maghiari, având în vedere faptul că, pe suplimentul diplomei se precizează studiul în limba maghiară; - favorizarea exodului medicilor maghiari, cu atât mai mult cu cât rezidențiatul se susține în limba română; - creșterea costurilor administrative;
	<p>Cel mai important lucru de analizat este impactul asupra studenților de etnie maghiară.</p>	
	<p>Pentru pacienți:</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - toți studenții maghiari pot conversa în limba română, aceasta fiind aprofundată în învățământul preuniversitar; - vor beneficia de servicii de calitate superioară, de asistență medicală bine pregătită; 	<ul style="list-style-type: none"> - afectează dreptul la sănătate a pacienților; - separare, grupare a bolnavilor în clinici pe criterii etnice, datorită practicii la patul bolnavului în limba maghiară; - preferențialități în abordarea pacienților pe criterii etnice; - scăderea standardelor de calitate; - scăderea încrederii în sistemul medical;
<p>3. Se pot aplica derogări de la standardele de calitate ARACIS în vederea acreditării unor programe de studii în facultăți nou înființate prin HG în cadrul unor universități, fără acordul Senatului Universității?</p>	<p>DA – 0 opinii</p>	<p>NU – 38 opinii</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - nu se pot aplica derogări de la standardele de calitate ARACIS în vederea acreditării unor programe de studii în facultăți nou înființate prin HG, fără acordul Senatului Universității în cauză;

		<ul style="list-style-type: none"> - autorizarea provizorie presupune pierderea dreptului de a organiza licența; - va fi imposibilă, în actuala conjunctură, respectarea condiției de 70% personal didactic titular pentru ambele facultăți, și pentru cea în limba română, și pentru cea în limba maghiară, în condițiile în care UMF Tîrgu Mureș înregistrează, deja, o lipsă de personal, mai acută în cazul limbii maghiare; - pentru a promova noi cadre didactice perioada minimă este de 2-4 ani, perioadă necesară finalizării doctoratului și a îndeplinirii criteriilor specifice de promovare; - legislația prevede sancțiuni penale pentru nerespectarea standardelor privind asigurarea calității în condițiile derulării programelor de studii fără evaluarea acestora de către o agenție de asigurare a calității (ARACIS); - nu ar fi moral și corect față de celelalte facultăți care îndeplinesc criteriile;
	<p>Nu este cazul – 3 opinii.</p> <p>Nu este vorba de derogare de la standardele de calitate, facultățile putând funcționa cu autorizare provizorie. Pentru înființarea de noi facultăți MECTS nu are obligația de a solicita avizul consultativ al ARACIS.</p>	
4. Considerați că suntem în „situații temeinic justificate” care să permită Guvernului înființarea de facultăți noi în cadrul UMF?	DA – 4 opinii	NU – 37 opinii
	<ul style="list-style-type: none"> - nu se respectă Legea nr.1/2001 privind educația națională; - intervenția Guvernului este singura modalitate de a asigura funcționarea legală a UMF ca universitate multiculturală; 	<ul style="list-style-type: none"> - proiectul de HG nu respectă nici Constituția, nici Legea educației naționale; - Guvernul nu trebuie să intervină în treburile interne ale unei instituții autonome; - este o ingerință a politicului în autonomia universitară; - nu există studiu de impact, pentru estimarea cifrelor de școlarizare; - nu este evaluat impactul social;

<p>5. Considerați că sunt respectate multiculturalitatea și multilingvismul la UMF în momentul de față?</p>	<p>DA – 39 opinii</p>	<p>NU – 3 opinii</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - se predau cursuri, se susțin examene, inclusiv de admitere, se asigură consultații individuale, se scriu lucrări de licență, precum și o serie de alte activități și manifestări științifice în 3 limbi – română, maghiară și engleză; - Carta Universitară consacră, prin prevederile sale, caracterul multicultural și multilingv al UMF, neconținând prevederi contrare Legii educației naționale; - Spitalele din Tîrgu Mureș sunt recunoscute în România pentru calitatea actului medical; - în toate structurile de conducere și administrative ale UMF Tîrgu Mureș au existat și există rectori, prorectori, decani, prodecani, secretari științifici, șefi de catedre, directori de departamente de etnie maghiară; - în unele privințe acestea chiar exced prevederile Constituției și Directivele UE, cum ar fi, spre exemplu, diferența de finanțare pentru un student de la secția română versus cel de la secția maghiară (finanțarea unui student român reprezintă 66% din finanțarea unui student maghiar) sau concursurile la admitere pe locuri separate, cu aceleași subiecte, fapt ce a generat, de-a lungul timpului, scăderea mediei de admitere la limba maghiară cu mult sub media limbii române, fiind astfel înlocuit criteriul valoric cu criteriul etnic; 	<ul style="list-style-type: none"> - minoritatea maghiară este lipsită de putere decizională; - lipsa parității studenților care învață în limba maghiară cu a cadrelor didactice care predau în limba maghiară; - nu se asigură caracterul multicultural nici la nivel administrativ; - de la an la an sunt tot mai puțini studenți și profesori aparținând minorităților naționale;
<p>6. Considerați că ar fi fost nevoie de respectarea prevederilor Legii 52/2003 privind transparența decizională -</p>	<p>DA – 31 opinii</p>	<p>NU – 0 opinii</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - nu a fost consultat Senatul Universitar; - societatea civilă trebuie stimulată 	

în ce privește Legea 1/2011 a educației naționale și respectiv a proiectului de HG referitor la UMF Tîrgu Mureș?	- lipsa analizei de impact a proiectului de HG;	
	A fost respectată – 4 opinii. Transparența decizională a fost respectată. A fost asigurată perioada de 10 zile pentru dezbaterile publice a proiectului de HG. Solicitarea acordului Senatului nu este o obligație legală.	
7. Considerați că în acest fel se va crea un precedent legislativ în problema înființării și autorizării unor facultăți?	DA – 36 opinii (precedent negativ)	NU – 4 opinii (precedent negativ)
	<ul style="list-style-type: none"> - interpretarea legislativă trebuie făcută de instituțiile juridice, nu de către executiv; - permite implicarea politicului în autonomia universitară; - înființarea, prin HG, a unor noi programe de studii, în structuri noi, cărora să li se atribuie autorizare provizorie sau acreditare, fără să fi fost depuse dosare separate de evaluare la ARACIS încalcă legislația în vigoare; 	<ul style="list-style-type: none"> - precedent pozitiv, prin lărgirea și diversificarea învățământului universitar; - înființarea și autorizarea funcționării oricărei facultăți este de competența Guvernului; - se aplică legislația în vigoare;

III. Concluzii

⇒ **Majoritatea opiniilor colectate apreciază faptul că autonomia universitară trebuie respectată.**

Cauza actualei situații este generată de lipsa avizului MECTS pentru Carta Universitară, ministerul refuzând acordarea acestui aviz în repetate rânduri, deși în opinia conducerii UMF Tîrgu Mureș și a altor cadre universitare, acest document respectă prevederile Legii educației naționale.

Date fiind pozițiile opuse ale celor două părți – UMF Tîrgu Mureș și MECTS, apreciem că, puterea judecătorească este cea care trebuie să se pronunțe cu privire la legalitatea sau nu a Cartei Universitare a UMF Tîrgu Mureș, în absența ingerinței executivului în această problemă.

⇒ **Ponderea dezavantajelor adoptării proiectului de HG dezbătut este covârșitoare, raportat la avantajele, atât pentru studenți, cât și pentru pacienți și societate, în general.**

Principalele dezavantaje evidențiate sunt:

1. deficitul de pregătire a cadrelor medicale (actele oficiale medicale din spitale se întocmesc numai în limba română);

2. dezavantajarea candidaților maghiari la concursul național de rezidențiat, care se susține în limba română;
3. restrângerea accesului pe piața muncii, cu precădere pentru studenții maghiari, având în vedere faptul că, pe suplimentul diplomei se precizează studiul în limba maghiară;
4. favorizarea exodului medicilor maghiari, cu atât mai mult cu cât rezidențiatul se susține în limba română;
5. scăderea standardelor de calitate;
6. scăderea încrederii în sistemul medical;
7. separare, grupare a bolnavilor în clinici pe criterii etnice, datorită practicii la patul bolnavului în limba maghiară;
8. preferențialități în abordarea pacienților pe criterii etnice;
9. cooperare interdisciplinară deficitară, datorită fragmentării, divizării, cu efecte negative pe termen lung asupra întregii societății civile;
10. restrângerea semnificativă a învățământului practic în stagiile clinice, neputând fi efectuat pe pacienți români în limba maghiară;
11. dificultăți în recunoașterea diplomelor;
12. studenții străini (de limbă engleză), în urma eventualei reorganizări, vor ajunge, dintr-o structură acreditată, într-o structură autorizată provizoriu;
13. necesitatea studenților maghiari de a susține examenul de licență în alt centru universitar cu programe de studii acreditate;
14. riscul anumitor programe de studii de a nu fi acreditate, mai ales a celor în limba maghiară;
15. scăderea numărului de locuri, atât pentru studenții români, cât și pentru cei maghiari și riscul de a nu putea scoate la admitere locuri pentru studenții maghiari, datorită nerespectării standardelor ARACIS;
16. potențial competitiv redus al facultăților;
17. creșterea costurilor administrative.

Principalele avantaje amintite sunt:

1. acumularea mult mai facilă și mai eficientă a cunoștințelor științifice specifice în limba maternă;
2. audierea atât a prelegerilor teoretice, cât și a celor practice în aceeași limbă;
3. competiție benefică între studenți și profesori.

⇒ **Nu se pot aplica derogări de la standardele de calitate ARACIS.**

În situația în care Senatul UMF Tîrgu Mureș nu poate fi consultat, datorită „blocajului” în procesul de adoptare a Cartei Universitare, puterea judecătorească este cea în măsură să rezolve acest „blocaj”.

În plus, ingerința puterii executive, prin adoptarea proiectului de HG dezbătut, ar mai putea avea următoarele consecințe:

1. pierderea dreptului de a organiza licența, datorită autorizării provizorii;
2. imposibilitatea, în actuala conjunctură, a respectării condiției de 70% personal didactic titular pentru ambele facultăți, și pentru cea în limba română, și pentru cea în limba maghiară, în condițiile în care UMF Tîrgu Mureș înregistrează, deja, o lipsă de personal, mai acută în cazul limbii maghiare;

3. deficiențe de personal didactic, ca urmare a faptului că, pentru a promova noi cadre, perioada minimă este de 2 – 4 ani, perioadă necesară finalizării doctoratului și îndeplinirii criteriilor specifice de promovare.
- ⇒ **Majoritatea opiniilor colectate apreciază că nu sunt „situații temeinic justificate” pentru adoptarea proiectului de HG, cu atât mai mult cu cât decizia nu are la bază o minimă analiză de impact a reglementării asupra părților afectate: studenți, pacienți, cadre didactice, sistemul medical, sistemul de învățământ, sistemul social, în general.**
- ⇒ **Principiile multiculturalității și multilingvismului sunt apreciate ca fiind respectate la UMF Tîrgu Mureș.**
- Există și opinii minoritare contrare, care apreciază că, minoritatea maghiară este lipsită de putere decizională.
- ⇒ **Consultarea publică largă în procesul decizional public este apreciată majoritar ca fiind benefică și necesară.**
- ⇒ **Majoritatea opiniilor apreciază ca având un impact negativ eventuala adoptare a proiectului de HG privind înființarea Facultății de Medicină și Farmacie cu predare exclusiv în limba maghiară, în cadrul UMF Tîrgu Mureș.**

IV. Recomandările Comisie de Experti

Având în vedere concluziile audierii publice, *Comisia de Experti apreciază ca fiind necesară retragerea actualei variante a proiectului de HG privind înființarea unei noi Facultăți de Medicină și Farmacie cu predare exclusiv în limba maghiară, în cadrul UMF Tîrgu Mureș, întrucât:*

- nu respectă principiul autonomiei universitare; chiar dacă există un blocaj la nivelul conducerii UMF Tîrgu Mureș și în ceea ce privește adoptarea Cartei Universitare, acest lucru trebuie soluționat de către puterea judecătorească, și nu de către cea executivă;
- proiectul de HG nu este fundamentat pe baza unor studii și analize de impact a actului normativ asupra grupurilor de cetățeni afectați:
 - studenții direct implicați, de etnie maghiară;
 - studenții străini (cu predare în limba engleză);
 - studenții români;
 - cadrele didactice, din ambele etnii, atât sub aspectul calității actului de învățământ, cât și din perspectiva acreditării și a aspectelor administrative;
 - pacienți, în general;
 - sistemul medical, în general;
- nu întrunește acceptul majorității comunității academice, studenți și profesori, ai UMF Tîrgu Mureș, și nu numai.

De asemenea, apreciem ca fiind importantă **clarificarea specifică a noțiunilor de multiculturalism și multilingvism pentru învățământul medical superior.**

Anexe:

Motivația inițiatorului,
Depozițiile scrise colectate

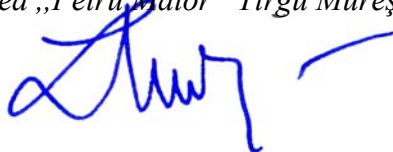
Data întocmirii, 22 martie 2012

Comisia de experți:

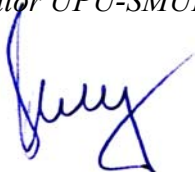
Prof. univ. dr. Marius BOJIȚĂ, fost rector
Universitatea de Medicină și Farmacie Cluj Napoca
Semnătura

Prof. univ. dr. ing. Liviu MARIAN, fost rector
Universitatea „Petru Maior” Tîrgu Mureș
Semnătura

Asistent medical Hajnal VASS
Asistent Coordonator UPU-SMURD Mureș
Semnătura

Simona FIȚ, consultant transparența decizională
Academia de Advocacy
Semnătura

